

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

91. An, dum constat fundatorem noluisse facere Capellaniam collativam &
beneficium, ad hoc, ut habeatur pro beneficio, sufficiat collatam fuisse per
40. annos ut be[n]eficium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

Quæstio 88. Quenam Capellania præbeant titulum Ordinationis?

Respondeo primò : Capellania ad nutum amovibilis, etiamsi collativa sit & beneficium, nequit esse titulus ordinationis ; quia deest stabilitas & perpetuitas, requisita ad titulum ordinationis. Corrad. loc. cit. n. 49. Barb. loc. cit. n. 19. ubi tamen hanc facit exceptionem, nisi talis Capellania amovibilis habeatur in Capella Papa ; tenet enim eas sufficere pro titulo ordinationis, & citat pro hoc Nayar. confil. 20. de temp. ordin. Ricciūm in praxi fori Ecclesiast. resol. 334. in fine. Sayr. Molles &c. Aliam exceptionem addit de Luca ad Trid. d. 14. n. 33. nimurum nisi titulus beneficii ex natura sua manualis, per accidens hic & nunc in hac persona ordinanda foret perpetuus, ex eo quod ii, ad quos pertinet amovere, id agere (nempe ordinari) validè permittant; quin etiam n. 55. addit sufficere Capellaniam (aliud servitium Ecclesiasticum, non tamen meram famulatū speciem habens, ut est conductio v. g. ad pulsandum organum) quæ etiā speciale vel personale titulum nullum tribuant, tribuit tamen, seu annexum habet tale jus, quod titulo æquipolleat, ita ut illud servitium, etiā ex parte recipientis sit necessarium, neq; competat admittentibus libera facultas talem dimitendi juxta praxim frequenter Ecclesiarum parochialium; quin & collegiarum, etiam Catedralium, ad quarum servitium ex consuetudine loci cives seu notionales, habentes certas qualitates cum numero præfinito vel sine eo recipiuntur ad participationem cuiusdam massæ communis, & ad talis servitii titulum ordines conferri posse, receptum esse ait : cùm beneficio vel Capella perpetua titulata spectato effectu æquipolleat; idem habet & explicatiū proponit de benef. d. 80. n. 14.

2. Respondeo secundò : Capellania perpetua præbent titulum ordinationis, non tantum ex quæ ab initio auctoritate Episcopi erecta in beneficium, sed etiam ex ea, in quarum primæva institutione, etiā non intervenerit auctoritas Ordinarii, postea tamen non reluctante fundatoris auctoritate erectæ sunt in beneficium per collationem & Canonicam institutionem. Barb. loc. cit. n. 23. quin & illæ, quæ nec collativæ nec beneficium sunt; licet enim ad eas non possit quis ordinari tanquam ad titulum beneficij, poterit tamen ad eas ordinari tanquam ad titulum patrimonii. Garc. loc. cit. n. 112. citans Trid. sess. 21. c. 2. Card. de Luca ad Trid. d. 14. n. 33.

Quæstio 89. Num & qualiter Capellania ex non collativa fieri possit collativa auctoritate Ordinarii?

Respondeo : hoc fieri posse, ut dum nimirum Capellania, quæ ob non intervenientem in primæva ejus fundatione auctoritatem Ordinarii non nisi ad statum Capellania non collativa, seu habentis solam rationem legati pii evaluerat, & in eo etiam ad tempus aliquod permanerat, superveniente demum auctoritate Ordinarii erigeretur in beneficium per collationem & institutionem Canonicam, non reluctante fundatoris voluntate. Corrad. l. 2. c. 11. n. 17. & seq. citans Gonz. ad reg. 8. gl. 5. n. 58. Salcedo, Zavall. quos citat & sequitur Garc. p. 1. c. 2. n. 108. & seq. sub limitatione tamen paulò post subjugenda. Censetur autem hæc voluntas

F. Leuren, Fori Benef. Tom. I.

non reluctari, dum fundator in constitutione sua nihil addidit, per quod ratio collativa seu beneficiale excluderetur; sed simpliciter solum bona sua legavit Capella vel altari alicui, ut legantur in eo hebdomadatim certæ missæ, nominando insuper simpliciter patronos: tunc enim facta per accedentem Ordinarii auctoritatem erectione simpliciter Capellanæ in beneficiale, dicta testatoris voluntas non mutatur; utpote quæ talis erectionem non prohibuit; quin potius interpretatione saltem illam voluit. Testator enim simpliciter instituendo Capellanam, videtur velle instituere beneficium Ecclesiasticum. Garc. loc. cit. n. 109. Sed dicitur solum per talem adjectionem non contrariam alterari. Corrad. & Gonz. loc. cit. quod ipsum licet Ordinario. Corrad. ibidem. citans Bald. in l. si testamentum. c. de testam. cùm id fiat, ut pia testantum voluntates debita executioni mandentur, firmiū conserventur, & Episcopus sit executor demandatus omnia piarum dispositionum, tanquam Sedis Apostolicae delegatus juxta Trid. sess. 24. c. 8. Corrad. loc. cit. qui etiam sic frequenter practicari afferit allatis exemplis aliquot. Hanc doctrinam veram esse afferit Garc. in Capellaniis institutis in ultima voluntate, in quibus non solet intervenire auctoritas & erectione Ordinarii, nisi post mortem testatoris, quando effectum sunt habiture. Item in Capellaniis institutis inter vivos, etiam irrevocabiliter, quarum effectus differtur ad mortem. Non tamen in Capellaniis institutis inter vivos, & statim effectuatis per positionem Capellani; quia ex quo fundator non requivit auctoritatem Ordinarii, non videtur velle facere beneficium Ecclesiasticum, sed Capellanam non collativam, adeoque eam erigere postea in beneficium; effet mutare voluntatem & dispositionem fundatoris. Idem censet in Capellaniis, in quibus dicitur, quod Capellanus ponatur per patronos.

Quæstio 90. An dum fundator noluit Capellanam esse collativam, Ordinarius, saltē accidente consensu patroni, possit de ea facere collationem & institutionem, & sic de non beneficiali eam erigere in beneficium?

Respondeo negativè : Garc. n. 105. citans pro hoc AA. quām plurimos, & aliquot Rotæ decisiones ad fusum.

Quæstio 91. An quando constat fundatorem noluisse facere Capellanam collativam & beneficium, ad hoc, ut habeatur pro beneficio, sufficiat collatam fuisse per 40. annos ut beneficium?

Respondeo affirmativè : Garc. p. 1. c. 2. n. 115. ubi postquam inclinasset in tentationem requiringent ad hoc tempus immemorale, argumento c. 1. de prescriptione in c. juncta auth. de nupiis. §. disputation. oppositum, quod tenet Azor. verum censet juxta c. cum de beneficio, de prob. in c. & ait cit. c. 11. requirens tempus immemorale ad hujusmodi prescriptiones loqui de casu, in quo jus commune est contrarium, non autem sola lex privata fundatoris.

Quæstio 92. An dum Capellania perpetua erecta est auctoritate Episcopi in beneficium Ecclesiasticum (quod postremum addo, quia

C 3

nil